Изказване на председателя на Европейския парламент г-жа Роберта Мецола на извънредното заседание на Европейския съвет на 30 и 31 май 2022 г., Брюксел

Уважаеми колеги,

Вече постигнахме нещо безпрецедентно, бяхме единни и реагирахме толкова задружно, че изненадахме и най-циничните критици.

Общественото мнение продължава да бъде в подкрепа на нашите действия. Нашите граждани отвориха домовете и сърцата си за 6 милиона украинци. Голяма част от тях приеха, че за войната трябва да бъде потърсена сметка, и поискаха решителна реакция.

Загрижена съм обаче какво ще се случи, когато в тези настроения настъпи неизбежна промяна. Когато т.нар. „ефект на CNN" от войната, съчетан с руската дезинформация и невярна информация, поставя всички нас под засилен натиск, и когато цените остават високи.

Трябва да запазим твърдата си позиция и да започнем да планираме дългосрочния си ангажимент в региона отвъд непосредствената нужда от спешна помощ за Украйна. Европа трябва да играе водеща роля и да запази тази роля.

Добре познавате позицията на Парламента по отношение на кандидатурата на Украйна за членство в ЕС. Статутът на страна кандидатка ще даде на Украйна надежда. Той ще създаде възможности за Украйна да участва в различни програми и ще ѝ осигури необходимите условия за провеждане на реформи. Това не е краткосрочно решение, не трябва и да създаваме такова впечатление. Статутът на страна кандидатка (който е реална перспектива) може да преобразява държави — виждали ли сме го с очите си в много от държавите, чиито представители седят около тази маса. Видяхме го и в Албания и Северна Македония – държави, на които дължим истински отговори, нека не забравяме това.

Това, от което Украйна се нуждае сега, е надежда и перспектива – в противен случай ще принудим Киев да се обърне за помощ към друг.

Това е момент, в който ЕС трябва да се превърне в истинска световна сила в защита на демокрацията – като се застъпва за либералните демокрации в един свят, който става все по-сложен и по-опасен.

Никой не твърди, че това ще бъде лесно или просто. Но си струва.

Комисията беше смела по отношение на санкциите — за което имаше всички основания — и трябва да продължим в тази посока. Наистина се надявам, че днес ще постигнем споразумение, не можем да си позволим друг вариант. Трябва да продължим да полагаме усилия, за да се освободим от зависимостта си от руската енергия. Трябва да издържим докрай, но не можем да позволим прекалено голяма гъвкавост, ако не искаме да загубим доверието на нашите граждани и да изглеждаме слаби пред Русия – която, както знаем, не показва уважение към слабите.

И още нещо, скъпи приятели, Лукашенко и Путин са двете страни на една и съща монета. Санкциите срещу Русия трябва да вървят ръка за ръка със санкции срещу Беларус. Не трябва да променяме позицията си по този въпрос. Хората, които са се отказали от всичко в името на борбата за демокрация в Беларус и които търсят от нас подкрепа, отново са вперили поглед в нас.

Натискът, който руското нашествие оказва върху световните вериги за доставки на храни, е изключително тревожен. Той надхвърля границите на Европа. Напълно възможно е светът да бъде изправен пред истински глад. Ако на Украйна не бъде позволено да обработва своите земи, ще бъдем изправени пред недостиг на храни в световен мащаб в продължение на години.

Русия знае това и изнудва света, докато пълни собствените си силози с откраднатата украинска пшеница и други зърнени култури. Спешно трябва да намерим начини за износ на зърно от Украйна към онези места по света, които имат най-голяма необходимост от него. Трябва да увеличим „коридорите за солидарност“, обявени от Европейската комисия, и да проучим други възможности за превоз на зърно.

Войната в Украйна само ускори неизбежното. Трябва да сме в състояние да гарантираме енергийната си независимост. Съобщението RePowerEU е важно и ще спомогне за бързото намаляване на зависимостта на Съюза от вноса на руски газ, нефт и въглища и ще ускори екологичния преход.

Смятам, че общата цел за енергийна автономност е фактор от първостепенно значение.

Постигането на целите на Зеления пакт е най-добрият начин да се откажем от токсичните зависимости от ненадеждни партньори.

Що се отнася до пазарите на газ и електроенергия, следва да действаме бързо и в двата сектора с общата цел да защитим европейските домакинства от прекалено силни колебания на цените. Трябва да работим за създаването на общи механизми и платформи за закупуване на газ и за оптимизиране на нашия пазар на електроенергия, така че да бъде неутрализирана бъдещата нестабилност на цените. Бързото приключване на преговорите относно изискването за съхранение на газ показва, че можем да постигаме резултати – но не можем да се задоволим с това.

Нашите инвестиции в енергетиката и в екологичния преход трябва да се разглеждат като въпрос, който е от значение не само за околната среда. Те са не по-малко значими от гледна точка на сигурността, поради което пакетът „Подготвени за цел 55“ е толкова важен.

Нашата сигурност и отбрана бързо се превръщат във въпрос от екзистенциално значение. Трябва да разполагаме с необходимите средства, за да се защитаваме, и можем да постигнем това единствено ако действаме заедно. Изводът е, че трябва да работим за засилване на сътрудничеството и оперативната съвместимост и да обединяваме по-ефективно ресурсите си.

Трябва да реагираме и можем да го направим по такъв начин, че да се допълваме с НАТО, не да се конкурираме.

Това ще се отрази на бюджета. Ще е необходимо да увеличим нашите бюджети за отбрана и трябва да потърсим начини да пренасочваме по-добре общите средства, за да укрепваме отбранителните си способности.

Бих искала да приключа с няколко думи по въпроса за икономическата гъвкавост. Допускането на общата клауза за дерогация от нашите фискални правила до края на 2023 г. може да бъде от полза в краткосрочен план – в ситуацията след кризата с COVID-19, при наличието на война в непосредствена близост и с оглед на продължаващия енергиен преход в Европейския съюз. Същевременно не трябва да позволяваме прекомерна задлъжнялост, която ще ограничи

възможностите на бъдещите поколения. Този баланс и тази отговорност трябва да се възприемат сериозно.

Европа има нужда от нас като лидери. Начинът, по който ще реагираме през следващите месеци, ще бъде определящ за общото ни бъдеще. Европейският парламент е готов да изпълнява конструктивно своята роля.

Благодаря Ви!